

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

Приета с решение на АС на УНСС

№: 1/16-02-2022

Adopted by the Academic Council of UNWE with

Decision N 1/16-02-2022

Утвърдил:

Approved by:

Ректор – проф. д-р Димитър Димитров
Rector – Prof. Dimitar Dimitrov, PhD

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА QUALIFICATION DESCRIPTION

Докторска програма <i>PhD Programme</i>	<i>Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (счетоводна отчетност и анализ)</i> <i>Accounting, Control and Analysis of the Economic Activity (Accounting and Analysis)</i>
Образователно-научна степен <i>Educational and Scientific Degree</i>	ОНС „Доктор“ PhD
Област на висше образование <i>Area of Study</i>	3. Социални, стопански и правни науки 3. Social, economic sciences and law
Професионално направление <i>Field of Study</i>	3.8. Икономика 3.8. Economics
Форма на обучение <i>Form of Education</i>	Редовна / Задочна / Самостоятелна Full time / Part time / Independent
Продължителност на обучението <i>Duration of Study</i>	3 г. редовна, самостоятелна 4 г. задочна 3 years full time / independent 4 years part time
Форма на завършване <i>Form of graduation</i>	Защита на дисертационен труд Defence of PhD Thesis
Катедра <i>Department</i>	Счетоводство и анализ <i>Accounting and Analysis</i>
Факултет <i>Faculty</i>	Финансово-счетоводен <i>Finance and Accounting</i>

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

Счетоводството е първата официално обособена икономическа специалност в света. Многовековното ѝ развитие е доказателство за нейния научно-познавателен характер. Днес съвременното счетоводно знание намира приложение във всички сектори на социалния живот – стопански, публичен и неправителствен. Счетоводнопознавателният процес понастоящем е логическо единство на базово икономическо изследване, фактологично отчетно отразяване, вътрешно финансов контрол над операциите, икономически анализ и финансово планиране. Присъждането на ОНС „доктор“ по докторска програма „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (счетоводна отчетност и анализ)“ е знак за най-висока степен на владеене на счетоводнопознавателния процес и за най-високи постижения в областта на теорията и практиката на счетоводството и анализа на стопанската дейност.

Основните цели на обучението по докторската програма включват:

- развитие на специализирани и систематизирани *знания* с най-висока степен на сложност, необходими за извършване на критичен анализ и синтезиране на оригинални идеи, които да осигурят значителен принос към разширяване на съществуващите знания в областта на счетоводството и анализа на стопанската дейност, както и в близки научни области;
- развитие на *умения* за: решаване на комплексни проблеми в научните изследвания и практиката на счетоводството и анализа на стопанската дейност; управление на финансови и човешки ресурси; прилагане на иновативно мислене с цел подобряване на съществуващите модели и подходи за счетоводно отчитане и анализ на дейността; бързо усвояване на нови умения;
- развитие на набор от *личностни и професионални компетентности*, които са необходими на висококвалифицираните изследователи по счетоводство и анализ, за да имат активно влияние в управлението на социално-икономическия живот на страната и да оказват съществено въздействие върху промените в средата, настъпващи в стопанския, публичния и неправителствения сектор.

СЪДЪРЖАНИЕ НА ОБУЧЕНИЕТО

Обучение по докторантски дисциплини

Общотеоретичното съдържание на обучението по докторската програма е разпределено в блок от избираеми дисциплини за професионално направление „Икономика“. Докторантите полагат не по-малко от два и не повече от три изпита по следните дисциплини: „Икономикс“; „Методология на научните изследвания“; „Академично писане“; „Статистически анализ на данни“; „Качествени методи в научните изследвания“; „Икономикс“ или „Учебна специализация в чужбина“.

Специализираното съдържание на обучението по докторската програма е разпределено в блок от пет избираеми дисциплини за докторската програма и катедра „Счетоводство и анализ“. Докторантите полагат не по-малко от два и не повече от три изпита по следните дисциплини: „Реферат по темата на дисертационния труд“; „Теория и организация на счетоводството; Финансово отчитане и счетоводен анализ“; „Методология на счетоводството“; „Философия и история на счетоводството“. Избираемите докторантски дисциплини са фокусирани върху институционалния и организационния

контекст на счетоводството и анализа на стопанската дейност в най-широк смисъл. Акцентът е върху взаимовръзката между техническите, организационните и институционалните аспекти, в т.ч. и върху социалните, икономическите и политическите взаимодействия, произтичащи от практиката на счетоводството и анализа. Задължителната и препоръчителната литература се основава на ключови литературни източници, както в областта на счетоводството и анализа, така и в граничните области между счетоводство, финанси, икономикс, управление и др.

Работа по дисертацията и публикации

В допълнение към полагането на изпити по докторантските дисциплини, докторантите задължително осъществяват научноизследователска работа, която включва проучвателна и емпирична изследователска работа, публикации (научни доклади, статии, студии, глави от книги и др.), подготовка на обособени части от дисертационен труд и защита на дисертационния труд.

Учебно-методическа и педагогическа подготовка

На докторантите може да бъде възложено провеждането на семинарни занятия, както и провеждането на други форми на подпомагане на учебната работа (тьюторство и др.).

ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И ПРОФЕСИОНАЛНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ^{1,2}

Обучението в докторската програма предоставя на докторантите:

- специализирани и систематизирани **знания** за извършване на критичен анализ и синтезиране на оригинални идеи, които да осигурят значителен принос към разширяване на съществуващите знания в областта на счетоводството и анализа на стопанската дейност, както и в близки научни области;
- знания с най-висока степен на сложност за методите на научните изследвания в социалните науки с цел извършване на оригинални изследвания;
- знания, генерирани в хода на провеждане и обосноваване на научните изследвания на самия докторант.

В процеса на обучение по докторската програма докторантите придобиват следните основни **умения** за:

- решаване на комплексни проблеми в научните изследвания и практиката на счетоводството и анализа на стопанската дейност;
- създаване и ръководене на екипи; управление на човешки и финансови ресурси; разпределение на времето и др.
- анализиране и синтезиране на информация от различни източници;

¹ В съответствие с Националната квалификационна рамка на Република България (РМС № 96/02.02.2012) – ниво 8. Националната квалификационна рамка дефинира знанията, уменията и компетенциите, които се изискват като резултат от обучението в съответните образователно-квалификационни степени във висшето образование.

² В съответствие с Европейската референтна рамка на Ключовите компетентности за учене през целия живот (Официален вестник на Европейския съюз С 189/7 4.6.2018 г.). Европейската референтна рамка дефинира осем ключови компетентности необходими за личностна реализация и развитие, пригодност за заетост, социално приобщаване, устойчив начин на живот, успешен живот в едни мирни общества, организиране на живота по здравословно осъзнат начин и активно гражданско участие.

- прилагане на иновативно мислене с цел подобряване на съществуващите модели и подходи за счетоводно отчитане и анализ на дейността;
- бързо усвояване на нови умения, необходими за бъдеща научноизследователска и практико-приложна дейност.

Обучението по докторската програма формира у докторантите следните основни компетентности:

- самостоятелност и отговорност – създаване и интерпретиране на нови знания за разширяване на обхвата на съществуващата научна област на счетоводството и анализа на стопанската дейности (в т.ч. и на граничните научни области); способности за самостоятелно провеждане на съвременен изследователски процес; реална самооценка на постиженията в изследователската дейност и др.
- компетентности за учене – демонстрира капацитет за систематично придобиване и разбиране на голямо количество знания от най-съвременните научни постижения в сферата на счетоводството и анализа на стопанската дейност, както и от областта на тяхната практика;
- комуникативни и социални компетенции – качества, свързани с висока лична отговорност, издръжливост, (само)взискателност, инициативност; способности за комуникация през различни медии и пред различна аудитория; способност за пълноценно общуване на чужд/и език/ци; способности за планиране и изпълнение на програми за генериране на нови знания; способности за управление на промените и др.
- професионални компетентности – способности за формулиране на адекватни професионални преценки по най-сложните въпроси от научната област на счетоводството и анализа на стопанската дейност в отсъствието на пълни данни; способности за допълнителни изследвания в научната област на още по-сложни равнища, които да допринесат за развитието на нови идеи и методи; силна ангажираност към въпросите на етиката, развитието на професията и обществото като цяло.

ПРОФЕСИОНАЛНА РЕАЛИЗАЦИЯ

Докторантите, успешно завършили докторската програма, показват задълбочено разбиране на теоретичните, концептуалните и изследователските фундаменти на счетоводството. На практика безработицата при тях е нулева, а възнагражденията им относително по-високи от средните възнаграждения на лицата, завършили магистърски програми в областта на счетоводството и анализа на стопанската дейност.

Докторантите, успешно завършили докторската програма, често продължават своята академична кариера в областта на счетоводството и анализа на стопанската дейност в различни висши училища в страната. Те демонстрират пред своите работодатели и потенциални работодатели, че те са високо интелигентни, способни и мотивирани хора, които притежават технически и изследователски умения от най-високо ниво.

В съответствие с Националната класификация на професиите и длъжностите областите, в които докторантите, успешно завършили докторската програма, могат да се реализират, включват, но не се ограничават до:

11 ЗАКОНОДАТЕЛИ, ВИСШИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ И ИЗПЪЛНИТЕЛНИ ДИРЕКТОРИ

- 111 *Законодатели и висши представители*
- 1111 Законодатели (в т.ч., министър, народен представител, омбудсман, кмет, общински съветник и др.)
 - 1112 Висши представители на държавни органи (в т.ч., управител, главен директор, главен секретар, изпълнителен директор, областен управител и др.)
 - 1114 Висши представители на организации с нестопанска цел
- 112 *Управляващи и изпълнителни директори*
- 1120 Управляващи и изпълнителни директори (в т.ч., генерален директор, изпълнителен директор, управител, регионален мениджър, член на съвет на директорите, член на управителен съвет и др.)

12 АДМИНИСТРАТИВНИ РЪКОВОДИТЕЛИ И РЪКОВОДИТЕЛИ В ТЪРГОВСКИ ДРУЖЕСТВА

- 121 *Ръководители в бизнес услугите и административните дейности*
- 1211 Ръководители на финансови дейности (в т.ч., директор за връзки с инвеститорите, финансов мениджър, ръководители – финансово отдел и др.)
 - 1213 Ръководители по политики и стратегическо планиране (в т.ч., икономически директор, директор дирекция – администрация, ръководител – отдел икономически анализи и прогнози, ръководители – стратегическо планиране и др.)
 - 1219 Ръководители в бизнес услугите и административните дейности

23 ПРЕПОДАВАТЕЛИ

- 231 *Преподаватели във висши училища*
- 2310 Преподаватели във висши училища (в т.ч. асистент, главен асистент, доцент, професор)

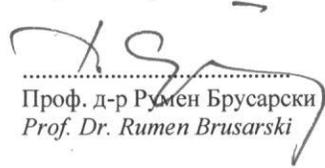
Квалификационната характеристика е приета на заседание на катедра „Счетоводство и анализ“ от 19.11.2021 г. (протокол № 3) и от Факултетен съвет на факултет „Финансово-счетоводен“ на заседание от 25.11.2021 г. (протокол № 02).

The Qualification description is approved by the Department Council of “Accounting and Analysis” Department on 19.11.2021 (Record № 3) and by the Chair Council of “Finance and Accounting” Faculty on 25.11.2021(Record № 02).

РЪКОВОДИТЕЛ КАТЕДРА
HEAD OF THE DEPARTMENT

Проф. д-р Снежана Башева
Prof. Dr. Snezhana Bacheva

ДЕКАН
DEAN

Проф. д-р Румен Брусарски
Prof. Dr. Rumens Brusarski